

บทที่ ๖

ขอสรุปและเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์วิจัยที่ได้กระทำมาพบว่า อาชีพเกษตรกรรมยังคงเป็นอาชีพหลักที่อยู่ในความนิยมของชาวชนบทไม่เปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าจะให้ความสนใจต่ออาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการมากขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังเป็นอาชีพรองอาชีพเกษตรกรรมอยู่นั่นเอง

ลักษณะทั่วไปของขอมูลที่นำมาศึกษา

ขอมูลที่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ได้จากโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากร ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลักษณะทั่วไปของขอมูลพบว่า หัวหนาคครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคนคืออายุระหว่าง ๓๐-๔๕ ปี รองลงมาคือหัวหนาคครัวเรือนที่อายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ส่วนหัวหนาคครัวเรือนวัยหนุ่มนั้นน้อยที่สุด ในเรื่องการศึกษา นั้นหัวหนาคครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาคั้งแต่อ่านเขียนในใจจนจบชั้นประถมศึกษา ๔ มีมากที่สุด รองลงมาคือผู้ทอ่านไม่ออกเขียนไม่ไค ส่วนผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา ๗ ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด ในเรื่องอาชีพนั้นได้จัดกลุ่มอาชีพไว้ ๕ กลุ่มคือ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งรวมทั้งการประมง เหมืองแร่ พรวนดาสิคว และพวกหาของป่าไวควย อาชีพช่างฝีมือ ผู้ประกอบธุรกิจเล็ก ๆ น้อย ๆ ทางชาง อาชีพรับราชการ ซึ่งรวมชาราชการทุกระดับชั้น รวมทั้งครูที่สอนหนังสือในชนบทควยและอาชีพอื่น ๆ

จากการศึกษาคั้งนี้พบว่า อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักใหญ่ของชาวชนบทไทย ประมาณรอยละ ๔๕.๔ รองลงมาคืออาชีพรับราชการประมาณรอยละ ๓.๔ ต่อมาคืออาชีพค้าชารอยละ ๒.๑ อาชีพช่างฝีมือรอยละ ๐.๔ และอาชีพอื่น ๆ รอยละ ๔.๒ ผลปรากฏว่า ชาวชนบทไทยส่วนใหญ่ยังคงมีความนิยมศอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ถึงแม้ว่า

จะมีปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมไหลกระจายไปสู่อาชีพอื่น ๆ เช่น รัฐบาลและคณาจารย์ แต่อาชีพเกษตรกรรมยังคงเป็นอาชีพที่อยู่ในความนิยมของชาวชนบทไทยอันดับแรก คอไปจะได้อพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความนิยมของชาวชนบทไทยในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาว

๑. ปัจจัยทางสังคม จากการศึกษพบว่า การศึกษามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความนิยมในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาว ซึ่งการศึกษายิ่งสูงความนิยมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะลดน้อยลงไปกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น อาชีพรับราชการซึ่งเป็นที่นิยมมากในหมู่ที่ทำการศึกษาระดับสูง

การพึงวิทย์มีผลบางอย่างเล็กน้อยในการเปลี่ยนแปลงความนิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมให้ลดน้อยลงไปกว่าเดิม แต่ก็ยังเป็นอาชีพที่นิยมมากที่สุดอยู่ ความนิยมในอาชีพเกษตรกรรมจะน้อยกว่าอาชีพรับราชการเมื่อการศึกษาระดับสูงของผู้พึงวิทย์สูงขึ้น

การอ่านหนังสือพิมพ์พบว่า ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันจะนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และนิยมน้อยกว่าอาชีพรับราชการเช่นกัน แต่ถึงแม้จะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันแต่เมื่อมีอายุสูงขึ้นก็ยังนิยมอาชีพเกษตรกรรมอยู่มาก แต่ก็ไม่มากไปกว่าอาชีพรับราชการ

ความเชื่อในเรื่องดวงชะตาพบว่า คนที่เชื่อดูในเรื่องดวงชะตานั้นนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ส่วนผู้ที่ไม่เชื่อดูในเรื่องดวงชะตาจะนิยมอาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่าผู้ที่เชื่อดูแต่ก็ยังนิยมมากกว่าอาชีพอื่น ๆ นั้นเอง

อาชีพของบิดาพบว่า มีผลอย่างยิ่งต่อความนิยมของหัวหน้าครัวเรือน บิดาของหัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพอะไร หัวหน้าครัวเรือนก็มักนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพนั้นเช่นกัน หัวหน้าครัวเรือนที่มีอาชีพทำอาชีพที่ไร่กำลังการก็นิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพที่ไร่กำลังการเช่นกัน

๒. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาชีพของตนเองพบว่า มีผลต่อความนิยมของชาวชนบทไทยในการประกอบอาชีพของถนน-คนสาว หัวหนาครัวเรื่อนที่เป็นเกษตรกรรมจะนิยมอาชีพเกษตรกรรม ชาวราชการก็เลือกอาชีพรับราชการ ผู้ที่ค้าขายก็เลือกอาชีพค้าขาย ยกเว้นในระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๗ ขึ้นไปที่นิยมอาชีพรับราชการมากกว่าอาชีพเกษตรกรรม

จำนวนที่คิดทดลองปรากฏว่า คนที่คิดคนน้อยกลับเลือกอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้ที่คิดมาก ยกเว้นหัวหนาครัวเรื่อนที่อายุ ๕๐ ปีขึ้นไปที่มีคิดมากจะนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าอาชีพอื่น ๆ

การได้รับนำจากชลประทาน ความนิยมในอาชีพเกษตรกรรมระหว่างผู้ที่ได้รับนำจากชลประทานกับผู้ที่ไม่ได้รับน้ำนั้นใกล้เคียงกันคือนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาคืออาชีพรับราชการ

๓. ปัจจัยทางประชากร ระดับอายุมีอิทธิพลต่อความนิยมในการประกอบอาชีพคือหัวหนาครัวเรื่อนที่อายุน้อยนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้ที่อายุมาก แต่ไม่ต่างกันมากนัก สำหรับพวกที่อ่านออกเขียนได้ถึงจบชั้นประถมปีที่ ๔ ซึ่งอยู่ในวัย ๑๕-๒๕ ปีก็ดัดนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้ที่อายุ ๕๐ ปีขึ้นไป

ขนาดของครอบครัวพบว่า ผู้ที่มีบุตรอายุ ๑๑-๑๕ ปีที่มีชีวิตอยู่ระหว่าง ๐-๓ คนนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิตอยู่ระหว่าง ๔-๖ คนและ ๗ คนขึ้นไป

จำนวนบุตรในอุ้มคตพิพบว่า ผู้ที่ทดลองการมีบุตรระหว่าง ๐-๓ คนและ ๔-๖ คนนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก และรองลงมาคืออาชีพรับราชการ ส่วนผู้ที่ทดลองการมีบุตรตั้งแต่ ๗ คนขึ้นไปนิยมอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้ที่ทดลองการมีบุตร ๐-๓ คนและ ๔-๖ คนอาชีพรองลงมาคืออาชีพรับราชการ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ปรากฏว่าชาวชนบทไทยส่วนใหญ่มิใช่ยังคงนิยมอาชีพเกษตรกรรมอยู่ รองลงมาคืออาชีพรับราชการ ส่วนอาชีพค้าขายและชงฝีมือนั้นไม่ค่อยเป็นที่นิยมนัก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า อาชีพเกษตรกรยังคงเป็นอาชีพหลักที่ชาวชนบทไทยนิยมซึ่งอาจจะมีสาเหตุหลายประการ เช่น เนื่องจากอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลักมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ชาวชนบทไทยจึงยังคงยึดอาชีพนี้มาจนปัจจุบันหรือสาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือโอกาสที่จะประกอบอาชีพอื่น ๆ ในเขตชนบทนั้นมีน้อย เพราะส่วนใหญ่จะทำเกษตรกรรมกันมากกว่า การขยายตัวทางอุตสาหกรรมซึ่งจะเป็นผลต่อการขยายอาชีพให้มากขึ้นไป สำหรับประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มตนเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง เพราะฉะนั้นชาวชนบทไทยจึงยังประกอบอาชีพเดิมอยู่

อย่างไรก็ตาม นอกจากปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้ยังไม่เพียงพอที่จะสรุปได้โดยสมบูรณ์ว่าชาวชนบทไทยส่วนใหญ่ยังคงนิยมใหลคนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมเนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล เพราะโครงการวิจัยขอเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรนั้น มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวโดยตรง จึงไม่สามารถหาปัจจัยอื่น ๆ มาพิจารณาได้อีกเช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ การขายดิน ที่สันทัดอาชีพต่าง ๆ ความใกล้ชิด-ไกลจากชุมชน และรายได้ของครอบครัวรวมทั้งความมีเกียรติและชื่อเสียงของอาชีพต่าง ๆ อีกด้วย จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่องความนิยมของชาวชนบทไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวครั้งต่อไป

อีกประการหนึ่งคือ การศึกษาเรื่องความนิยมของชาวชนบทไทยต่อการประกอบอาชีพนั้นยังมีผู้ศึกษากันไม่แพร่หลายนักและยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการที่อาจจะนำมาพิจารณาเกี่ยวกับความนิยมของชาวชนบทไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวได้ จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษากันต่อไป